2020

HISTORY

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×12 = 12
Q. No. 2 carries 2 marks each	2×12 = 24
Q. No. 3 carries 4 marks each	4×10 = 40
Q. No. 4 carries 6 marks each	6×1 = 6
Q. No. 5 carries 6 marks each	6×1 = 6
Q. No. 6 carries 6 marks each	6×1 = 6
Q. No. 7 carries 6 marks each	6×1 = 6
	Total =100

Contd.

i .	Ans	swer the following questions:	1×12=12
	নিশ্ল	লখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়াঃ বিশেশ্য	
	(i)	Name one of the grains found at Harappan sites.	1
		হৰগ্না সভ্যতাৰ স্থানসমূহত প্ৰাপ্ত <i>এবিধ</i> শস্যৰ নাম লিখা।	
	(ii)	Who was the court poet of Gupta Emperor Samudragupta	? 1
		গুপ্তসম্ৰাট সমুদ্ৰগুপ্তৰ ৰাজসভাৰ কবিজন কোন আছিল?	
	(iii)	Name the famous Sanskrit text written by Shudraka.	1
		শূদ্ৰকৰ দ্বাৰা ৰচিত বিখ্যাত সংস্কৃত গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।	
	(iv)	Mention any one of the five vows taken by the Jaina monks ar	
		জৈন ভিক্ষু আৰু ভিক্ষুণীসকলে কৰা পাঁচটা অংগীকাৰৰ <i>যিকোনো এটা</i> উল্লে	1 খ কৰা।

(0)	Name the Anom king to whom the earnest Anom coms discovered	
	so far belonged.	
	এতিয়ালৈকে আৱিষ্কৃত সৰ্বাধিক পুৰণি আহোম মুদ্ৰাসমূহ কোনজন আহোম ৰজাৰ দিনৰ ?	
(vi)	Who was Pelsaert?	
	পেলজার্ট কোন আছিল?	
(vii)	Name the first dynasty of the Vijaynagara empire.	
	বিজয়নগৰৰ প্ৰথমটো ৰাজবংশৰ নাম লিখা।	
(viii)	What was Peshkash?	
	পেচকছ কি আছিল?	
(ix)	In which year did the British government abolish the custom of Sati?	
	কোনচনত বৃটিছ চৰকাৰে সতীদাহ প্ৰথা বিলুপ্ত কৰিছিল?	
ALL THE PROPERTY AND ADDRESS.		

(x) Who was the political mentor of Mahatma Gandhi? মহাত্মা গান্ধীৰ ৰাজনৈতিক উপদেষ্টাজন কোন আছিল? (xi) Name the place where the Muslim League was floated. কোন স্থানত মুছলিম লীগ স্থাপিত হৈছিল লিখা। (xii) Which member of the Constituent Assembly introduced the 'Objectives Resolution'? সংবিধান সভাৰ কোনজন সদস্যই 'কাৰ্যপ্ৰণালী প্ৰস্তাৱনা' (Objectives Resolution) টো উত্থাপন কৰিছিল? Answer the following questions in brief: (any twelve) 2×12=24 নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়াঃ (যিকোনো বাৰটাৰ) What metals did the Harappans procure from Khetri region of Rajasthan and South India? 2 ৰাজস্থানৰ ক্ষেত্ৰী অঞ্চল আৰু দক্ষিণ ভাৰতৰ পৰা হৰপ্পা সভ্যতাৰ অধিবাসীসকলে কি কি

(11)	Name the present Indian state where the Sudarshana lake is located.	
	Who rebuilt it?	2
	সুদৰ্শন হ্ৰদটো বৰ্তমান কোনখন ভাৰতীয় ৰাজ্যত আছে লিখা। এইটো কোনে পুনঃনি কৰিছিল?	নৰ্মাণ
(iii)	Define Exogamy and Polyandry.	2
	বহিৰ্বিবাহ আৰু বহুপতি প্ৰথাৰ সংজ্ঞা দিয়া।	
(iv)	Mention any two main teachings of Buddhism.	2
	বৌদ্ধ ধৰ্মৰ <i>যিকোনো দুটা</i> মূল শিক্ষা উল্লেখ কৰা।	
(v)	Who was Gomdhar Konwar? Name one of his fellow rebels.	2
	গোমধৰ কোঁৱৰ কোন আছিল? তেওঁৰ <i>এজন</i> সহযোগী বিদ্ৰোহীৰ নাম লিখা।	
(vi)	What is Shari'a? Mention any one of its bases.	2
t de la companya de l	শ্বৰিয়া মানে কি বুজা? ইয়াৰ <i>যিকোনো এটা</i> ভিত্তিৰ নাম উল্লেখ কৰা।	

ধাতু সংগ্ৰহ কৰিছিল?

30T HIST

[5]

30T HIST

(vii,	Mention two new features of temple architecture developed in the
	Vijaynagara empire. 2
	বিজয় নগৰ সাম্ৰাজ্যত বিকশিত হোৱা মন্দিৰ স্থাপত্যৰ দুটা নতুন বৈশিষ্ট্যৰ বিষয়ে উল্লেখ
kają.	TOTAL PERSONAL SERVICE DE L'ALEXANTE L'ALEXA
(zniii) Namo any two Cufi Cainta of Madinal I. I.
(OIII	Name any two Sufi Saints of Medieval India. 2
	মধ্যযুগৰ ভাৰতৰ যিকোনো দুজন চুফী সন্ত পুৰুষৰ নাম লিখা।
(ix)	Give two examples of village artisans in India during the 16th and
\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\	17th centuries. 2
	যষ্ঠদশ আৰু সপ্তদশ শতিকাত ভাৰতৰ গ্ৰামাঞ্চলত থকা কাৰিকৰ সকলৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।
(x)	What were the two kinds of the postal systems in India according to
	Ibn Batuta?
	ইবন বটুটুাৰ মতে ভাৰতত প্ৰচলিত ডাক ব্যৱস্থা <i>দুবিধ</i> কি কি আছিল?
	THE MODEL CONTRACT WAS ARREST AND SHOULD BE SEEN ASSESSMENT OF THE SECOND SHOULD BE SEEN ASSESSMENT OF THE SECOND SHOULD BE SECOND SHOULD SHOULD SHOULD BE SECOND SHOULD
(xi)	Mention two causes why the zamindars initially failed to pay the
	land revenue regularly to East India Company as per the Permanent
	Settlement. 2
	চিৰস্থায়ী বন্দৱস্ত অনুসৰি জমিদাৰসকলে আৰম্ভনিতে ইষ্ট ইন্ডিয়া কোম্পানীক নিয়মীয়াকৈ
	The state of the s

	(xii)	Give two reasons why the Salt March was considered to be	notable.
		লোণ যাত্ৰা কিয় উল্লেখযোগ্য বুলি বিবেচিত হৈছিল তাৰ দুটা কাৰণ দৰ্শোৱা	
	(xiii)	Mention two members of Cabinet Mission.	2
7		কেবিনেট মিচনৰ দুজন সদস্যৰ নাম উল্লেখ কৰা।	
	(xiv)	Write two characteristics of the Indian Constitution.	2.
		ভাৰতীয় সংবিধানৰ <i>দুটা</i> বৈশিষ্ট্য লিখা।	
	(xv)	Define White Town and Black Town	2
		শ্বেতনগৰ আৰু কৃষ্ণনগৰ কাক বোলে ?	
3.	Ans	wer the following questions : (any ten)	4×10=40
	নিশ্লদি	নিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : <i>(যিকোনো দহটা)</i>	
	(i)	Explain the pattern of domestic architecture of Mohenjoda	iro. 4
		মহেঞ্জোদাৰোৰ গৃহ স্থাপত্যকলা প্ৰণালী সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।	

[7]

30T HIST

(ii)	Give a historical outline of Pataliputra.
	পাটলিপুত্ৰৰ এক ইতিহাসমূলক আভাস দিয়া।
(iii)	Which Smriti laid down the duties of the chandalas? What were the
(111)	
	duties of a <i>chandala</i> according to the text?
	কোনখন স্মৃতি শাস্ত্ৰই চণ্ডালসকলৰ কৰ্তব্য নিৰ্ধাৰণ কৰি দিছিল? এই গ্ৰন্থখনৰ মতে
	চণ্ডালসকলৰ কৰ্তব্যসমূহ কি কি আছিল?
(iv)	Write about the features of the Paik system. 4
	পাইক প্ৰথাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।
	वार्यं वयात्र त्यानळ्यत्रूर्य वयात्र । ज्या ।
(v)	Write briefly about the peasant movements in Assam in the latter
	half of the 19th century.
	অসমত ঊনবিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয়াৰ্ধত সংঘটিত কৃষক আন্দোলনসমূহৰ বিষয়ে সংক্ষেপে
	লিখা।
(vi)	Write a note on Kitab-ul-Hind.
	কিতাব-উল-হিন্দৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
(vii)	Explain the religious practices of the Lingayats. 4
(UII)	Explain the religious practices of the Emigayats.
	লিংগায়তসকলৰ ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

[8]

(viii) How did Abu'l Fazl give an account of Akbar's darbar?
আবুল ফজলে কেনেকৈ আকবৰৰ ৰাজসভাৰ বিৱৰণ দিছিল?
(ix) What was 'Damin-i-Koh'? How was it developed? 1+3=4
'ডামিন-ই-কোহ' কি আছিল? ইয়াক কেনেকৈ গঢ়ি তোলা হৈছিল?
(x) Discuss about the causes of the Revolt of 1857. 1+3=4
১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।
(xi) How did the Indians carry out the programmes of the Quit India
Movement?
ভাৰতীয় সকলে ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচীসমূহ কেনেকৈ ৰূপায়িত কৰিছিল?
(xii) Mention four mature Harappan sites along with the name of the
states which fall within the map of the present Indian territories.
1+3=4
ক্ষাতিৰ ক্ষামূলি লাক্ষান ভাৰতীয় ভখাণৰ অন্তৰ্ভত হোৱা হৰপ্পা সভাতাৰ পৈণত পৰ্যায়ৰ

চাৰিখন স্থানৰ নাম ৰাজ্যসহ উল্লেখ কৰা।

(xiii) What were the views of Mahatma Gandhi on the national language?

ৰাষ্ট্ৰীয় ভাষা সম্পৰ্কে মহাত্মা গান্ধিৰ দৃষ্টিভংগী কেনেধৰণৰ আছিল?

4. When and whose reign the Captain Welsh expedition took place in Assam? What were the historical importance of the expedition? 2+4=6 কেতিয়া আৰু কাৰ ৰাজত্বকালত কেপ্তেইন ৱেলছৰ অসম অভিযান সংঘটিত হৈছিল? কেপ্তেইন ৱেলছৰ অসম অভিযান সংঘটিত হৈছিল? কেপ্তেইন ৱেলছৰ অসম অভিযানৰ গুৰুত্ব কি কি আছিল?

Or/ जशना

When and between whom the treaty of Yandaboo was signed? Discuss the historical importance of the treaty of Yandaboo.

2+4=6
কৈতিয়া আৰু কাৰকাৰ মাজত ইয়াণ্ডাবু সন্ধি স্বাক্ষৰিত হৈছিল? ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ ঐতিহাসিক গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

5. Who was Alberuni? Write a short note on Alberuni. 1+5=6
আলবেৰুনী কোন আছিল? আলবেৰুনীৰ উপৰত এটি চমু টোকা যুগুত কৰা।

Or/ অথবা

Who was Ibn Batuta? Briefly discuss about Ibn Batuta's accounts on India.

1+5=6

ভাৰতবৰ্ষৰ ওপৰত ইবন বটুটাই লিখা টোকাৰ উপৰত এটি চমু আলোচনা কৰা।

6. (a) "Fort St. George became the nucleus of the White Town where most of the Europeans lived. Walls and bastions made this a distinct enclave. Colour and religion determined who was allowed to live within the fort. The Company did not permit any marriages with Indians. Other than the English, the Dutch and Portugese were allowed to stay here because they were European and Christian. The administrative and judicial systems also favoured the white population. Despite being few in numbers the Europeans were the rulers and the development of Madras followed the needs and convenience of the minority in the town".

Who were in majority in Madras?

i) What were the main bases to live at Fort St. George? 2

(iii) How did the practices in Madras reflect racial discrimination in favour of the white population?

[11]

30T HIST

[10]

Contd.

"ছেন্ট জর্জ দুর্গটো সর্বাধিক সংখ্যক ইউৰোপীয় লোকে বাস কৰা শ্বেতাংগ নগৰখনৰ কেন্দ্রবিন্দু হৈ পৰিছিল। দেৱাল আৰু বুৰুজবোৰে ইয়াক এক সুকীয়া ক্ষেত্ৰত পৰিণত কৰিছিল। দুর্গৰ ভিতৰত বসবাস কৰিবলৈ কোনে অনুমতি লাভ কৰিব সেইটো একোজন ব্যক্তিৰ দেহৰ বৰণ আৰু ধর্মই নিৰূপণ কৰিছিল। কোম্পানীয়ে ভাৰতীয় সকলৰ লগত বিবাহৰ অনুমতি প্রদান কৰা নাছিল। ইংৰাজ সকলৰ বাহিৰে ওলন্দাজ আৰু পর্তুগীজসকল ইউৰোপীয় আৰু খৃষ্টান হোৱা হেতু তেওঁলোকক তাত থাকিবলৈ অনুমতি দিয়া হৈছিল। প্রশাসনীয় আৰু ন্যায়িক ব্যৱস্থাসমূহেও শ্বেতাংগ জনগণক অনুগৃহীত কৰিছিল। সংখ্যালঘু হোৱা সত্তেও ইউৰোপীয় সকল শাসনাধিষ্ঠিত আছিল আৰু সংখ্যালঘু শ্বেতাংগ সকলৰ সুবিধা আৰু প্রয়োজন অনুসৰি মাদ্রাজৰ উন্নয়ন সাধন কৰা তৈছিল।"

- (i) মাদ্ৰাজত সংখ্যাগৰিষ্ঠসকল কোন আছিল?
- (ii) ছেন্ট জৰ্জ দুৰ্গত বাস কৰাৰ প্ৰধান ভিত্তি কি কি আছিল?
- (iii) মাদ্ৰাজত প্ৰচলিত ব্যৱস্থাসমূহে শ্বেতাংগ জনগণৰ বাবে কৰা পক্ষপাতিত্বৰ কেনেদৰে প্ৰতিফলন ঘটাইছিল ?

Or/ অথবা

- (b) "From the mid eighteenth century, there was a new phase of change. Commerical centres such as Surat, Masulipatanam and Dhaka, which had grown in the seventeenth century, declined when trade shifted to other places. As the British gradually acquired political control after the Battle of Plassey in 1757, and the trade of the English East India Company expanded, colonial port cities such as Madras, Calcutta and Bombay rapidly emerged as the new economic capitals. They also became centres of colonial administration and military power. New buildings and institutions developed, and urban spaces were ordered in new ways. New occupations developed and people flocked to these colonial cities. By about 1800, they were the biggest cities in India in terms of population."
 - i) Why did the commercial centres decline which grew in the seventeenth century?
 - (ii) What were the causes of the emergence of the new economic capitals?
 - (iii) What were the characters of the newly emerged cities?

[13]

30T HIST

"অষ্টাদশ শতিকাৰ মাজভাগৰ পৰা পৰিৱৰ্তনৰ এটা নতুন পৰ্যায় আৰম্ভ হৈছিল। ব্যৱসায়-বাণিজ্য অন্যান্য ঠাইলৈ স্থানান্তৰিত হোৱাত সপ্তদশ শতিকাত গঢ়ি উঠা চুৰাট, মছুলিপটনম আৰু ঢাকাৰ দৰে বাণিজ্যিক কেন্দ্ৰ সমূহৰ অৱনতি ঘটিল। ১৭৫৭ চনৰ পলাশীৰ যুদ্ধৰ পিছৰ পৰা বৃটিশসকলে ক্ৰমান্বয়ে ৰাজনৈতিক নিয়ন্ত্ৰণ আহৰণ কৰিলে। তদুপৰি ইংৰাজ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ সম্প্ৰসাৰণ ঘটিল। এইবোৰৰ লগে লগে নতুন অৰ্থনৈতিক ৰাজধানীৰূপে মাদ্ৰাজ, কলিকতা আৰু বোম্বেৰ দৰে ঔপনিবেশিক বন্দৰ মহানগৰৰ দুত উত্থান ঘটিল। ইহঁত ঔপনিবেশিক প্রশাসন আৰু সামৰিক শক্তিৰো কেন্দ্রস্থল হৈ পৰিল। নতুন নতুন ঘৰ-দুৱাৰ আৰু অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠান সমূহ গঢ় লৈ উঠিল আৰু নগৰীয়া অঞ্চলসমূহ নতুন ৰূপত শৃঙ্খলিত কৰি তোলা হ'ল। ন ন বৃত্তি গঢ়ি উঠিল আৰু এই ঔপনিবেশিক মহানগৰসমূহলৈ দলে দলে মানুহৰ আগমন ঘটিল। ১৮০০ চন মানলৈ জনসংখ্যাৰ ফালৰ পৰা এইবোৰ ভাৰতৰ বৃহত্তম মহানগৰত পৰিণত হ'ল।"

- (i) সপ্তদশ শতিকাৰ গঢ়ি উঠা বাণিজ্যিক কেন্দ্ৰসমূহৰ কিয় অৱনতি ঘটিছিল?
- নতুন অৰ্থনৈতিক ৰাজধানীসমূহৰ উত্থানৰ কাৰণবোৰ কি কি আছিল?
- (iii) নতুনকৈ গড় লৈ উঠা মহানগৰসমূহৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি আছিল।

30T HIST

[14]

Answer the following questions:

সাঁচিৰ ভৌগোলিক অৱস্থান চিহ্নিত কৰা।

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিয়াঃ

Draw a map of India and identify the locations of the following major Buddhist sites: Sarnath, Amaravati and Sanchi. ভাৰতৰ এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰি গুৰুত্বপূৰ্ণ বৌদ্ধ ধৰ্মীয়স্থল : সাৰনাথ, অমৰাৱতী আৰু

Or/ অথবা

Draw a map of India and identify the locations of any three great 3+3=6 Mahajanapadas. ভাৰতৰ এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰি যিকোনো তিনিখন প্ৰধান মহাজনপদৰ ভৌগোলিক অৱস্থান নামসহ চিনাক্ত কৰা।

2020

ECONOMICS

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

PART-A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (a - f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 2 - 7 carries 2 marks each	$2 \times 6 = 12$
Q. No. 8-12 carries 4 marks each	4×5 = 20
Q. No. 13 & 14 carries 6 marks each	6×2 = 12
	Total = 50

PART-B (খ - অংশ)

Q. No. 15 (a - f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 16 - 21 carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. No. 22 -26 carries 4 marks each	$4 \times 5 = 20$
Q. No. 27 & 28 carries 6 marks each	6×2 = 12
	Total = 50

Total (PART A & B): 50 + 50 = 100

PART-A / ক-অংশ

(a)	What does a Production Possibility Cur-	ve indicate?
	উৎপাদন সাম্ভাৱ্য ৰেখাই কি নিৰ্দেশ কৰে?	
(b)	If an increase in the price of good <i>X</i> incr <i>Y</i> , then how the two goods are related?	eases the demand for good
	যদিহে X দ্ৰব্যৰ দৰ বৃদ্ধিয়ে Y দ্ৰব্যৰ চাহিদা বৃদ্ধি সম্পৰ্কিত?	কৰে তেন্তে দ্ৰব্য দুটা কি ধৰণেৰে
(c)	Total Variable Cost (TVC) will bezero.	, when total product is (Fill in the blank) 1
	মুঠ উৎপাদন শৃণ্য হোৱা অৱস্থাত, মুঠ পৰিৱৰ্তনশীল	ব্যয় 🔼 🦠 হ'ব।
		(थानी ठीटे পूब कबा)
(d)	A firm earns normal profit when -	1
	(i) AR > AC	
		O No Latert
	(iii) AR < AC	Partio (1,-1,-1/, 0)
	(in) $MD = MC$	(Choose the correct answer)
	এখন প্ৰতিষ্ঠানে স্বাভাৱিক লাভ আহৰণ কৰে যেতিয়া	
((i) $AR > AC$	o (f-xo is ox-)) or
((u) AR = A((3) No. 16 - 21 ours (3) No. 22-26 asset
. (
((iv) MR = MC	(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
ECON	[2]	

e) In a centrally planned economy, which of the following takes all
economic decisions?
(i) Central Bank
(ii) Market
(iii) Government
THE CONTRACT WHEN LIMITED POST IN THE PART HAVE A POLL STATE
(iv) Both Government and Central Bank
কেন্দ্ৰীয়ভাৱে পৰিকল্পিত অৰ্থনীতি এখনত অৰ্থনৈতিক সিদ্ধান্তসমূহ নিম্নলিখিত কোনটো
অনুষ্ঠানে গ্ৰহণ কৰে? নাম এই প্ৰয়োগ হৈ সাগতৰ প্ৰস্কৃত্যকৈ বা সংগ্ৰাম
(i) কেন্দ্রীয় বেংক
্ৰাল্য বিজ্ঞান কৰিব কৰিব কৰিব কৰিব কৰিব কৰিব কৰিব কৰিব
(iii) চৰকাৰ
(iv) কেন্দ্ৰীয় বেংক আৰু চৰকাৰ উভয়ে
(f) What are the shapes of AR and MR curve for a firm under non-
competitive market structure?
অপূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰৰ অন্তৰ্গত প্ৰতিষ্ঠানৰ বাবে গড় আয় আৰু প্ৰান্তিক আয়
ৰেখাৰ আকৃতি কেনেকুৱা? াৰ বিভাগে বিভাগ
Mention two reasons that give rise to economic problems.
অৰ্থনৈতিক সমস্যা উদ্ভৱ হোৱাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

2.

3. What is a budget line? Why does it slope downward? বাজেট ৰেখা কি? এই ৰেখাৰ ঢাল কিয় নিম্নগামী? If a unit tax is imposed, how does it impact the short-run supply curve of a firm? Show with the help of diagram. যদিহে একক কৰ আৰোপ কৰা হয়, তেন্তে প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ হ্ৰস্বকালীন যোগান ৰেখাক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰিব? চিত্ৰৰ সহায়ত দেখুওৱা। What is 'break-even point' of a firm? At which point of the AC curve, a firm under perfect competition breaks-even? 1+1=2 প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ বাবে সমতা-ভংগ বিন্দু কি? পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতাৰ অন্তৰ্গত প্ৰতিষ্ঠান এখনে গড় ব্যয় ৰেখাৰ কোনটো বিন্দুত সমতা-ভংগ অৱস্থা প্ৰাপ্ত কৰে? What does price elasticity of supply mean? Briefly explain. 2 যোগানৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা কি? বুজাই লিখা। What is a monopolistic competitive market? একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বা একচেটিয়াধৰ্মী প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰ কি? Discuss four features of indifference curve. নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ *চাৰিটা* বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

[4]

9. Define and draw average cost and average variable cost curve. Why these two curves can't touch each other?

3+1=4

গড় ব্যয় আৰু গড় পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়ৰ সংজ্ঞা লিখা আৰু লগতে এই ৰেখা দুডাল অংকণ কৰা।
এই দুয়োডাল ৰেখাই কিয় পৰস্পৰক স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰে?

OR / অথবা

The Total Cost (TC) schedule of a production unit is given below. Find out TFC, TVC, AC and MC.

এটা উৎপাদনী গোটৰ মুঠ ব্যয় (TC) অনুসূচী তলত দিয়া হৈছে। মুঠ স্থিৰ ব্যয় (TFC), মুঠ পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয় (TVC), গড় ব্যয় (AC) আৰু প্ৰান্তিক ব্যয় (MC) অনুসূচী নিৰ্ধাৰণ কৰা।

Quantity Produced	to the to TC was then the other
উৎপন্নৰ পৰিমাণ	C1+100+22
0	10.35 = 5
1	40578 88 18(15)18 (1)
2 2 dem	60 5 5 60 60 60 60 60 60 60 60 60 60 60 60 60
3 3 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	80
4	95
eque on 5 granda wed 2	Explain with the home of diagram
n quo has soliq	130
A PRINCE AND INTERIOR	160
	ा कि गुणां अग्रावर बहुते हाक अग्रावर

10. Mention four differences between perfect competition and monopoly.

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰ আৰু একচেটিয়া বজাৰৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য লিখা।

11. The demand and supply functions of a commodity is given by

$$Q_d = 100 - 2P$$

 $Q_s = 2P - 60$

Find:

- (i) Equilibrium price
- (ii) Equilibrium quantity.

3+1=4

তলত এটা দ্ৰব্যৰ যোগান আৰু চাহিদা ফলন দিয়া হৈছে।

$$Q_d = 100 - 2P$$

$$Q_s = 2P - 60$$

- (i) ভাৰসাম্য দৰ আৰু
- (ii) ভাৰসাম্য উৎপন্নৰ পৰিমাণ গণনা কৰা।

OR / অথবা

Explain with the help of a diagram, how shifting of the supply curve of a commodity affects its equilibrium price and output.

দ্ৰব্য এটাৰ যোগান ৰেখাৰ স্থানান্তৰে দ্ৰব্যটোৰ ভাৰসাম্য দৰ আৰু উৎপন্নৰ পৰিমাণক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 12. What do you understand by returns to a scale? Write the meaning of constant, increasing and decreasing returns to scale.

1+3=4
মাত্ৰাৰ প্ৰতিদান বুলিলে কি বুজা? সমহাৰ, ক্ৰমবৰ্ধমান আৰু ক্ৰমহাসমান মাত্ৰাৰ প্ৰতিদানৰ অৰ্থ

OR / অথবা

State the reasons behind the working of the law of diminishing marginal product.

ক্ৰমহ্ৰাসমান প্ৰান্তিক উৎপাদন বিধিৰ কাৰণসমূহ লিখা।

লিখা।

13. State and explain the law of demand with the help of an imaginary schedule and diagram.

6

চাহিদা বিধিটো লিখা আৰু এখন কাল্পনিক চাহিদা অনুসূচী আৰু উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ইয়াক ব্যাখ্যা কৰা।

OR / অথবা

Calculate price elasticity of demand by expenditure method:

- (i) If an increase in price from Rs. 10 to Rs. 12 per unit lowers quantity demanded from 25 units to 20 units.
- (ii) If an increase in price per unit from Rs. 8 to Rs. 10 lowers quantity demanded from 20 to 16 units.
- (iii) If a decrease in price from Rs. 12 to Rs. 8 per unit increases quantity demanded from 20 to 28 units. 2+2+2=6

[7]

- প্ৰতি একক দ্ৰব্যৰ দৰ 10 টকাৰ পৰা 12 টকালৈ বৃদ্ধি হ'লে চাহিদাৰ পৰিমাণ 25 এককৰ পৰা 20 এককলৈ হ্ৰাস হয়।
- প্ৰতি একক দ্ৰব্যৰ দৰ 8 টকাৰ পৰা 10 টকালৈ বৃদ্ধি হ'লে চাহিদাৰ পৰিমাণ 20 এককৰ পৰা 16 এককলৈ হ্ৰাস পায়।
- (iii) প্ৰতি একক দ্ৰব্যৰ দৰ 12 টকাৰ পৰা 8 টকালৈ হ্ৰাস হ'লে চাহিদা 20-ৰ পৰা 28 এককলৈ वृक्ति হয়।

14. Define:

- (i) Total Product (TP)
- (ii) Average Product (AP)
- (iii) Marginal Product (MP)

Explain the relation between AP and MP with the help of suitable diagram. 1+1+1+3=6

मः छा लिथा ३

- यूर्व উৎপाদन
- (iii) প্রান্তিক উৎপাদন।

30T ECON

গড় উৎপাদন আৰু প্ৰান্তিক উৎপাদনৰ সম্পৰ্ক উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

[8]

What is production function?

উৎপাদন ফলন কাক বোলে?

- What do you mean by fixed factor and variable factor of production? 2 Give examples. উৎপাদনৰ স্থিৰ উপাদান আৰু পৰিৱৰ্তনশীল উপাদান বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ লিখা।
- (iii) The production function of a firm is given by $Q = 2L^2K^2$. Find out the maximum possible output that the firm can produce with 5 units of L and 2 units of K. What is the maximum possible output the firm can produce with zero (0) units of L and 10 units of K?

দিয়া আছে এখন প্ৰতিষ্ঠানৰ উৎপাদন ফলন $Q=2L^2K^2$ ।

5 একক L আৰু 2 একক K-ৰ সহায়ত প্ৰতিষ্ঠানখনে সৰ্ব্বোচ্চ কিমান গোট দ্ৰব্য উৎপাদন কৰিব পাৰিব ? শৃণ্য (0) একক L আৰু 10 একক K-ৰ সহায়ত প্ৰতিষ্ঠানখনে উৎপাদন কৰিব পৰা সৰ্ব্বোচ্চ উৎপাদন কিমান হ'ব?

[9]

PART-B/খ-অংশ

15. (a)	What is the relation between MPC and MPS?	1
	MPC আৰু MPS-ৰ মাজৰ সম্পৰ্ক লিখা।	
(b)	What is investment?	1
flourout.	বিনিয়োগ কি?	*
(c)	What do you mean by 'velocity of circulation' of money?	1
	মুদ্ৰাৰ 'প্ৰচলন গতিবেগ' বুলিলে কি বুজা?	
(d)	Who is known as the 'lender of last resort'?	1
	'শেষ/অন্তিম সময়ৰ ঋণদাতা' বুলি কাক বুজোৱা হয় ?	
(e)	What is government budget?	1
	চৰকাৰী বাজেট কি?	
(f).	In which year GST came into effect in India?	1
	ভাৰতবৰ্ষত কোন চনৰ পৰা GST বলবৎ কৰা হৈছে?	
Defin	ne intermediate good. How intermediate goods are different fral goods?	om
	1+	1=2
মধ্যৱৰ্তী	ৰ্বি দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা লিখা। মধ্যৱৰ্তী দ্ৰব্যসমূহ কিদৰে মূলধনী দ্ৰব্যৰ পৰা পৃথক?	
ECON	[10]	
	병이 하는 경기가 있다. 1991년 전 1일 전 1992년 대한 시간 1992년 대한 경기 전 1992년 대한 1992년 대한 1992년 대한 1992년 대한 1992년 대한 1992년 대한 199	

16.

30T

17. What is investment multiplier? If Rs. 200 crore increase in investment increases income by Rs. 800 crore, then what will be the value of investment the multiplier?

1+1=2
বিনিয়োগ গুণক কি? যদিহে 200 কোটি টকাৰ বিনিয়োগ বৃদ্ধিয়ে আয় 800 কোটি টকা বৃদ্ধি কৰে তেন্তে বিনিয়োগ গুণকৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

- 18. Write the differences between ex-ante investment and ex-post investment.
 2
 প্রত্যাশিত বিনিয়োগ আৰু শেহান্ত (প্রকৃত) বিনিয়োগৰ পার্থক্য লিখা।
- 19. Mention two points of superiority of Selective Credit Measures over Quantitative Credit Control Measures.

 2 পৰিমাণগত ঋণ নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতিতকৈ নিৰ্বাচনমূলক ঋণ নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতিৰ দুটা শ্ৰেষ্ঠতাৰ দিশ উল্লেখ কৰা।
- 20. Write two differences between revenue expenditure and capital expenditure.
 2
 वাজহ ব্যয় আৰু মূলধনী ব্যয়ৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- 21. What do you mean by devaluation of currency? How does it affect the 1+1=2 import of a country?

 মুদ্রাৰ অৱমূল্যায়ন বুলিলে কি বুজা? মুদ্রাৰ অৱমূল্যায়নে দেশ এখনৰ আমদানিৰ পৰিমাণক কেনেদৰে প্রভাৱিত কৰে?

Contd.

- Define GDP. Can GDP be used as an index of welfare of a country? Justify your answer.
 - GDP-ৰ সংজ্ঞা লিখা। GDP-ক দেশ এখনৰ কল্যাণৰ সূচক ৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিনে? তোমাৰ উত্তৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।
- 23. How does the central bank use its quantitative credit control measures to control inflationary situation of an economy? এখন অৰ্থনীতিৰ মুদ্ৰাস্ফীতিৰ অৱস্থা নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় বেংকে পৰিমাণগত ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ আহিলাসমূহ কিদৰে ব্যৱহাৰ কৰিব?

OR / অথবা

Write a note on 'demonetisation'.

'विभूषाकन्वन'न विषया এটি টোকা निখा।

30T ECON

- 24. What is a Deficit Budget? Why a deficit budget is considered beneficial than a surplus budget for a developing economy? 1+3=4 ঘাটি বাজেট কি? উন্নয়নশীল অৰ্থনীতিৰ ক্ষেত্ৰত ৰাহি বাজেটতকৈ ঘাটি বাজেটক কিয় উপযোগী হিচাপে বিবেচনা কৰা হয়?
- 25. Mention four differences between Direct taxes and Indirect taxes. প্ৰত্যক্ষ কৰ আৰু প্ৰোক্ষ কৰৰ মাজৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য লিখা।
- What is balance of payment? পৰিশোধৰ সমতা কি?
 - (ii) What are the two main components of balance of payment? পৰিশোধৰ সমতাৰ মূল উপাদান দুটা কি কি?
 - (iii) Write two differences between balance of payment and balance of পৰিশোধৰ সমতা আৰু বাণিজ্যৰ সমতাৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

OR / অথবা

Write briefly about:

2+2=4

- Open Economy
- Exchange Rate.

চমুকৈ লিখা ঃ

- মুক্ত অর্থনীতি
- বিনিময় হাৰ
- 27. Explain the procedures of calculating National Income by value-added method.

মূল্য সংযোজন পদ্ধতিৰে জাতীয় আয় গণনা কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

OR / অথবা

From the data given below calculate:

- GDP at factor cost
- GNP at market price
- (iii) NNP at factor cost

30T ECON

- Rs. 2,000 crores Consumption Expenditure
- Rs. 1,200 crores Investment Expenditure
- Rs. 450 crores Government Expenditure
- 80 crores Rs. Export
- 95 crores Rs. Import
- 60 crores Net factor income from abroad Rs.
- 90 crores Rs. Indirect taxes
- 80 crores Rs. Subsidies (h)
- 30 crores Rs. Depreciation

[13]

তলৰ তথ্যৰ পৰা ঃ

- (i) উপাদান ব্যয়ত মুঠ/স্থূল ঘৰুৱা উৎপাদন (GDPFC)
- (ii) বজাৰ দৰত মুঠ/স্থূল জাতীয় উৎপাদন (GNP_{MP})
- (iii) উপাদান ব্যয়ত নিগুট/প্ৰকৃত জাতীয় উৎপাদন (NNPFC) গণনা কৰা।

	(a)	উপভোগ ব্যয়	0	2,000	কোটি	টকা
	(b)	বিনিয়োগ ব্যয়	0	1,200	. "	"
	(c)	চৰকাৰী ব্যয়	. 8	450	>>	,,,
	(d)	ৰপ্তানি	00	80	,,	"
	(e)	আমদানি	00	95	"	**
100	(f)	বিদেশৰ পৰা নিগুট উপাদান আয়	8	60), ja	,,
	(g)	পৰোক্ষ কৰ	8	90	"	"
	(h)	ৰেহাই তালেটাৰ	00	80) , ,	,,
· 通知 · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	(i)	অৱক্ষয়	0	30	120 VIII.	,,

28. Explain the process of equilibrium income determination of an economy with the use of aggregate demand and aggregate supply curves.

6

সামগ্রিক যোগান আৰু চাহিদা ৰেখাৰ সহায়ত এখন অর্থনীতিৰ ভাৰসাম্য আয় নির্ধাৰণৰ প্রক্রিয়াটো চিত্রসহ ব্যাখ্যা কৰা।

[14]

30T ECON

OR / অথবা

What is aggregate demand? Discuss the components of aggregate demand.
1+5=6
সামগ্রিক চাহিদা কিং সামগ্রিক চাহিদাৰ উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

[15]

30T ECON

2020

POLITICAL SCIENCE

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

PART-A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (a - f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 2 - 7 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 8-12 carry 4 marks each	4×5 = 20
Q. Nos. 13 & 14 carry 6 marks each	6×2 = 12
	Total = 50

PART-B (খ - অংশ)

Q. No. 15 (a - f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 16 - 21 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 22 -26 carry 4 marks each	4×5 = 20
Q. Nos. 27 & 28 carry 6 marks each	6×2 = 12
	Total = 50

Total (Part A & B): 50 + 50 = 100

PART-A / ক-অংশ

(Contemporary World Politics) (সমসাময়িক विश्व बाजनीि)

1.	(a)	Write the full form of NATO.	
		NATO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।	
	(b)	initiated the reforms in Soviet Union in 1985.	
		(Fill in the blank)	
		১৯৮৫ চনত ছোভিয়েট ইউনিয়নত য়ে সংস্কাৰৰ সূচনা কৰিছিল।	
		Aleman West absorbed absorbed as a second of the second o	
((c)	In which year Iraq invaded Kuwait?	
		কিমান চনত ইৰাকে কুৱেইট আক্ৰমণ কৰিছিল?	
((d)	Which event does '9/11' refer to in the context of Contemporary	
		World Politics?	
		সমসাময়িক বিশ্ব ৰাজনীতিত '৯/১১' বুলি কোনটো ঘটনাক বুজোৱা হয়?	
(6	e)	What do you mean by 'Operation Desert Storm'?	
	2 0	'মৰুভূমি ধূমুহা অভিযান' মানে কি?	
(f.	9	Where was the First SAARC Summit held?	
	i di	ছাৰ্ক (SAARC) ৰ প্ৰথমখন শীৰ্ষ সন্মিলন কত অনুষ্ঠিত হৈছিল?	
30T PO	SC	[2]	

2.	Write two principles of New International Economic Order.	2
	নতুন আন্তৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনৈতিক শৃংখলাৰ দুটা নীতি লিখা।	
3.	Why did big powers need to have alliance with smaller countries? Writwo reasons.	te 2
	বৃহৎ শক্তিৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহক সৰু সৰু ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মিত্ৰতাৰ কিয় প্ৰয়োজন ? দুটা কাৰণ লিখা।	
4.	Write two causes of disintegration of Soviet Union.	2
	ছোভিয়েট ইউনিয়ন খণ্ডিতকৰণৰ <i>দুটা</i> কাৰণ লিখা।	
5.	Write two constraints on American hegemony.	2
	মাৰ্কিন আধিপত্যৰ ওপৰত থকা দুটা প্ৰতিবন্ধকতা লিখা।	
6.	In which year the World Bank was created? Mention any one activity the World Bank.	of 2
	বিশ্ব বেংক কোন চনত স্থাপন কৰা হৈছিল? ইয়াৰ যিকোনো এটা কাৰ্য্য উল্লেখ কৰা।	
7.	What is the difference between traditional and non-traditional security	?
	পৰম্পৰাগত আৰু অপৰম্পৰাগত নিৰাপত্তাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য কি?	
8.	Discuss briefly the causes of conflict between India and Pakistan.	4
	ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজত সংঘাতৰ কাৰণসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
9.	Discuss briefly about the need of reforms in the United Nations.	4
	ৰাষ্ট্ৰসংঘত সংস্কাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
30T	POSC [3] Cont	td.

10.	. What is the relationship between human security and health? Disc briefly.	uss 4
	মানৱীয় নিৰাপত্তা আৰু স্বাস্থ্যৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কিং চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
11.	What is the relationship between the rights of indigenous people a environment? Discuss briefly.	nd 4
	খিলঞ্জীয়া জনসাধাৰণৰ অধিকাৰ আৰু পৰিবেশৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কি? চমুকৈ আলোচনা ক	ग ।
12.	Write two arguments in favour of and two arguments against globalization	on. 4
	বিশ্বায়নৰ সপক্ষে <i>দুটা</i> আৰু বিপক্ষে <i>দুটা</i> যুক্তি লিখা।	
13.	Discuss the consequences of disintegration of Soviet Union.	6
	ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ খণ্ডিতকৰণৰ পৰিণতি সমূহ আলোচনা কৰা।	
	Or/ অথবা	
	Discuss the latest trend in Indo-U.S. relationship.	6
	আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ভাৰতৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ শেহতীয়া ধাৰাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।	
14.	Examine the political and diplomatic influence of European Union.	6
	ইউৰোপীয়ান ইউনিয়নৰ ৰাজনৈতিক আৰু কূটনৈতিক প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা।	
	Or/ অথবা	
	Describe the aims and achievements of Association of South-East Asian Nations (ASEAN).	ı
	আছিয়ানৰ (ASEAN) ৰ লক্ষ্য আৰু সাফল্য বৰ্ণনা কৰা।	5
OT P	OSC [4]	

PART-B / খ- অংশ

(Politics in India since Independence) (স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ ৰাজনীতি)

15.	(a)	India has a multi-party system. (Write true or false)
		ভাৰতত বহুদলীয় ব্যৱস্থা আছে। (সত্য নে অসত্য লিখা)
	(b)	Who was the Chairman of the drafting committee of The Constituent Assembly?
		সংবিধান পৰিষদৰ খচৰা প্ৰস্তুতি সমিতিৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?
	(c)	Simla Agreement was signed between India and (Fill in the blank)
*		ছিমলা চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল ভাৰত আৰুৰ মাজত। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
	(d)	Where the first Non-Aligned Summit was held?
		প্রথম গোষ্ঠী নিরপেক্ষ সন্মিলন ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল?
	(e)	Article of the Indian Constitution gave special status to Jammu and Kashmir. (Fill in the blank)
		ভাৰতীয় সংবিধানৰ নম্বৰ অনুচ্ছেদে জম্মু আৰু কাশ্মীৰক বিশেষ মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
	<i>(f)</i>	Write the full form of 'NEDA'.
		'নেদা' (NEDA) ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
307	r posc	~ [5] Contd.

10.	Mention any two ideologies of bharatiya jana Sangh.	4
	ভাৰতীয় জনসংঘৰ <i>যিকোনো দুটা</i> আদ ৰ্শ উল্লেখ কৰা।	
17.	When was the Election Commission in India formed? Who was the fit Election Commissioner of India?	2
	ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়োগ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল? ভাৰতৰ প্ৰথম গৰাকী মুখ্য নিৰ্বা আয়ুক্ত কোন আছিল?	সনী
18.	Write two consequences of Emergency of 1975.	2
ų.	১৯৭৫ চনৰ জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ <i>দুটা</i> পৰিণতি লিখা।	
19.	Write any two factors responsible for the emergence of regional politic parties in India.	cal 2
	ভাৰতত আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ উদ্ভৱৰ <i>যিকোনো দুটা</i> কাৰণ লিখা।	
20.	Write two recommendations of the Mandal Commission.	2
	মণ্ডল আয়োগৰ <i>দুটা</i> পৰামৰ্শ লিখা।	
21.	Mention two main features of New Economic Policy in India.	2
(A) 4 (2) 3	ভাৰতৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিৰ <i>দুটা</i> প্ৰধান বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।	
22.	Explain briefly the consequences of Partition of India.	4
	ভাৰত বিভাজনৰ পৰিণতিসমূহ চমুকৈ বিশ্লেষণ কৰা।	
23.	Discuss briefly about India's Nuclear Policy.	4
	ভাৰতৰ পাৰমাণৱিক নীতিৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
30T	POSC [6]	

24.	Discuss briefly about the controversy relating to Presidential Election of 1969.	
	১৯৬৯ চনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি নিৰ্বাচনৰ সৈতে জড়িত বিতৰ্কৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
25.	Discuss briefly about Chipko Movement. 4	
	চিপ্কো আন্দোলনৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
26.	Discuss briefly the main features of Coalition Govt. in India. 4	
	ভাৰতৰ মৰ্চা চৰকাৰৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
27.	Discuss the economic and political results of Green Revolution. 6	
	সেউজ বিপ্লৱৰ অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক ফলাফলসমূহ আলোচনা কৰা।	
	Or/ অথবা	
	State the main arguments in the debate that ensued between Industrialisation and Agriculture Development at the time of Second Five Year Plan.	
	দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ সময়ত উদ্যোগীকৰণ আৰু কৃষি বিকাশৰ মাজত উদ্ভৱ হোৱা বিতৰ্কৰ বৰ্ণনা কৰা।	
28.	Analyse the lessons India got from emergency. 6	
	জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ পৰা ভাৰতে লাভ কৰা শিক্ষাৰ বিশ্লেষণ কৰা।	
Or/ অথবা		
	Describe about the Politics of the North-East and the demands of autonomy in the region.	
	উত্তৰ-পূবৰ ৰাজনীতি আৰু অঞ্চলটোত স্বায়ত্ব শাসনৰ দাবীৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।	

[7]

2020

EDUCATION

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

	Total =100
Q. No. 24 - 27 carry 6 marks each	6×4 = 24
Q. No. 14 - 23 carry 4 marks each	4×10 = 40
Q. No. 2-13 carry 2 marks each	2×12 = 24
Q. No. 1 carries 1 mark each	1×12 = 12

Answ	rer the following questions: 1×12=12				
তলত '	তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া ঃ				
Fill in	the blanks:				
थानी व	भेटे भूब कबा ३				
(a)	The Indira Gandhi National Open University was established in				
	ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।				
	The name of the first secondary school of Assam is অসমৰ প্ৰথম মাধ্যমিক বিদ্যালয়খনৰ নাম ৷				
	The concept of 'Population Education' was developed by the American Sociologist জনসংখ্যা শিক্ষাৰ ধাৰণাটো আমেৰিকাৰ সমাজতত্ত্ববিদ য়ে দাঙি ধৰিছিল।				
(d)	Gestalt is a word which means 'whole' or 'total pattern'. গেষ্টাল্ট এটা শব্দ যাৰ অৰ্থ হৈছে 'সমগ্ৰ' বা 'সম্পূৰ্ণ আকাৰ'।				
	The attention which is paid by an individual without any outside interference or force is known as attention. কোনো এজন ব্যক্তিয়ে আনৰ হস্তক্ষেপ নোহোৱাকৈ ইচ্ছাকৃতভাৱে পৰিবেশৰ কোনো বস্তু বা বিষয়লৈ প্ৰদান কৰা মনোযোগক মনোযোগ বোলা হয়।				
	In a polygon, frequencies are plotted on বহুভুজ অংকণ কৰোঁতে বাৰংবাৰতাৰ মান সমূহ শ্ৰেণীঅন্তৰালৰ ৰ ওপৰত সংস্থাপন কৰা হয়।				
•	Give short answer in one sentence : এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া ঃ				
(8)	Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education? কোনখন শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল?				
(h)	Who first introduced the concept of Correspondence Education system? পত্ৰ বা ডাকযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটো কোনে প্ৰথমে প্ৰচলন কৰিছিল?				
FDUC	121				

Write the name of the first Open University in India. ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথমখন মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম লিখা। What is logical memory? যুক্তিপূর্ণ স্মৃতি বা যৌক্তিক স্মৃতি কাক বোলে? "Interest is latent attention and attention is interest in action." Who said this statement? "আগ্ৰহ মনোযোগৰ সুপ্ত অৱস্থা আৰু মনোযোগ আগ্ৰহৰ সক্ৰিয় অৱস্থা মাথোন।" এই উক্তিষাৰ কোনে কৈছিল? (1) Write the formula for finding out third quartile from group data. সমূহিত ৰাশিৰ পৰা তৃতীয় চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা। Write two aims of secondary education recommended by Secondary Education Commission of 1952-53. মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে ১৯৫২-৫৩ চনৰ মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শৰ বিষয়ে লিখা। Write two importance of vocationalisation of secondary education. মাধ্যমিক শিক্ষাক বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা। Mention two salient features of Non-formal Education. 2 অগতানুগতিক শিক্ষাৰ দুটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা। Why distance education is important for the present society? বৰ্তমান সমাজৰ বাবে দূৰশিক্ষা কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? 'Physical education leads to a healthy life.' Give two reasons. 'শাাৰীৰিক শিক্ষাই এটা সুস্থ জীৱনৰ বাট দেখুৱায়' — দুটা যুক্তি দিয়া। Write two importance of women empowerment. 2 মহিলা সাবলীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা। Write two subjective factors of learning. 2 শিক্ষাৰ দুটা বস্তুনিষ্ঠ বা আভ্যন্তৰীণ চৰ্ত লিখা। 30T EDUC [3] Contd.

9.	Write briefly the two types of law of exercise in learning.	
	শিক্ষণৰ দুই প্ৰকাৰৰ অনুশীলন নীতিৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।	
10.	Write two marks of good memory.	
10.	ভাল স্মৃতিৰ দুটা লক্ষণৰ বিষয়ে লিখা।	
11.	Mention two points showing the relationship between education and mental hygiene.	
	শিক্ষা আৰু মানসিক স্বাস্থ্য বিজ্ঞানৰ সম্পৰ্ক দেখুৱাই দুটা দিশ উল্লেখ কৰা।	
12.	Mention two importance of statistics in education.	
	শিক্ষাত পৰিসংখ্যাবিজ্ঞানৰ দুটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।	
13.	Find the mean and median from the following data: 1+1=2 তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা গড় আৰু মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা ঃ	
	42, 28, 34, 52, 65, 71, 50, 56	
14.	Write briefly the suggestions given by Kothari Commission regarding structure of secondary education.	
	মাধ্যমিক শিক্ষাৰ সংগঠন সম্পর্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামর্শ সমূহ চমুকৈ লিখা।	
15.	Write four provisions of the Secondary Education Act of Assam (1961).	
	অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনত (1961) উল্লেখ কৰা চাৰিটা প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখা।	
16.	Discuss four merits of Open Education. মুক্ত শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা আলোচনা কৰা।	
17.	Education.	
	পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ তিনিটা নীতি উল্লেখ কৰা।	
18	Discuss four characteristics of learning.	
	শিক্ষণৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।	No.

- 19. Discuss the four stages involved in the process of memory.

 স্মৃতি প্রক্রিয়াৰ লগত জড়িত চাৰিটা পর্যায় বা স্তৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

 20. Discuss four characteristics of a mentally healthy person.

 মানসিকভাবে স্বাস্থ্যবান লোক এজনৰ থাকিবলগীয়া চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

 21. Discuss the role of school in promoting proper mental health of students.

 4
 - শিক্ষাৰ্থীৰ উপযুক্ত মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিকাশত বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

 Or/ অথবা

"A mentally healthy person is also in need of mental hygiene." Give reasons.

4
"এজন মানসিক ভাৱে সুস্থ ব্যক্তিৰো মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞান প্রয়োজন"। কাৰণ দর্শোৱা।

22. What is histogram? Draw a histogram from the following distribution table: (Use graph paper) 1+3=4
আয়ত চিত্ৰ কাক বোলে? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা আয়ত চিত্ৰ অংকণ কৰাঃ (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

[5]

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী-অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
80 - 89	2
70 – 79	4
60 - 69	5
50 – 59	8
40 - 49	12
30 – 39	7
20 – 29	6
10 - 19	4
0 - 9	2

30T EDUC

Contd.

Or/ অথবা

What is a Bar Diagram? Discuss the different types of Bar Diagram with examples.

1+3=4

দণ্ড বা স্তম্ভ চিত্ৰ কাক বোলে? স্তম্ভ চিত্ৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উদাহৰণৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

23. What is Quartile Deviation? Write three advantages of measure of Quartile Deviation.
1+3=4
চতুৰ্থক বিচ্যুতি কাক বোলে? চতুৰ্থক বিচ্যুতি পৰিমাপনৰ তিনিটা সুবিধা লিখা।

24. What is Population Education? Suggest four measures for imparting Population Education in educational institution. 2+4=6 জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা প্রদানৰ বাবে চাৰিটা প্রামর্শ আগবঢ়োৱা।

Or/ অথবা

What is Value Education? Discuss the need and importance of Value Education. 2+4=6
মূল্যবোধ শিক্ষা কি? মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

25. What is meant by insightful method of learning? Write the educational significance of insightful method of learning. 2+4=6
শিক্ষণৰ অন্তদৰ্শন পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা? শিক্ষণৰ অন্তদৰ্শন পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে
লিখা।

Or/ অথবা

What do you mean by Learning by Conditioning? Write four educational implications of conditioning method of learning. 2+4=6 অনুবন্ধনৰ দ্বাৰা শিক্ষণ বুলিলে তুমি কি বুজা? শিক্ষণৰ অনুবন্ধন পদ্ধতিৰ চাৰিটা শিক্ষামূলক প্রয়োগিকতা উল্লেখ কৰা।

26. What is forgetting? Discuss four physical causes of forgetting. 2+4=6 বিস্মৃতি কাক বোলে? বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক বা দৈহিক কাৰণ বৰ্ণনা কৰা।

Or/ অথবা

What is Attention? Discuss the importance of Attention and Interest in education. 2+4=6

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষাক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

27. What is Median? Compute Median from the following distribution table: 1+5=6
মধ্যমা কাক বোলে? তলত দিয়া বিভাজন তালিকাৰ পৰা মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা ঃ

Class-Interval	Frequency
(শ্ৰেণী-অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
60 – 64	2
55-59	4
50-54	5
45-49	8
40-44	10
35-39	12
30-34	8
25-29	5
20-24	2
15-19	2
10-14	2
	N = 60

2020

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

(There are three groups - A, B and C. Group A and Group B for New Syllabus candidate and Group B and Group C for Old Syllabus candidate.)

(a)	Group A (Vibgyor) New Syllabus		65
(b)	Group B New & Old Syllabus	lož sali ko spi	35

(c) Group C (Effusions) Old Syllabus

GROUP - A

(VIBGYOR)

(NEW SYLLABUS)

1.	Give	brief answers to any five of the following:	1×5=5
	(a)	Where did the new vicar come from?	. 1
	(b)	At what age did Albert Edward start working?	. 1 1
	(c)	Who fell on Narayan's car when it was parked in from hospital?	nt of the
	(d)	In Narayan's opinion, what does he lack?	1
	(e)	What is the name of the driver of Mriganka Babu?	1
	(f)	Who did invite Mriganka Babu to felicitate him?	1
	(g)	Who are the Magi?	1.
	(h)	How much money Della did earn selling her hair?	1
	(i)	Why did Robert Lynd read Emerson and Marcus Au	arelius ?
	<i>(j)</i>	Who is Socrates?	(a)
2.	Ans	swer any five of the following:	2×5=10
	(a)	How did the Verger treat his old gown?	2
	(b)	Why did Albert Edward decide to set up a tobacco sh	
		resigning from the church?	2
30T	ALTE	[2]	

	(c)	What did make R. K. Narayan fear that he would soon becor bankrupt?	me 2
elro A	(d)	Which part of the author's car could not ordinarily replaced?	be 2
	(e)	What is an almanac?	2
	(f)	Why did Mriganka Babu decide never to seek a witch docto help?	r's 2
	(8)	What was Jim's reaction when he returned home?	2
	(h)	What did Della do to get a gift for Jim?	2
	(i)	Who is Marcus Aurelius?	2
	<i>(j)</i>	What would be the reaction of Robert Lynd if an earthqual happens?	ke 2
3.	Give	e brief answers to <i>any three</i> of the following: $4\times3=$	12
	(a)	Describe how did Albert Edward prosper in his business a tobacconist and newsagent.	as 4
	(b)	Why did R. K. Narayan avoid all public engagements ar invitations?	nd 4
	(c)	Describe Mriganka Babu's reaction after meeting the Scarecrow.	he 4
98	(d)	Bring out the relation between Della and the queen of Sheb	a.
	(e)	Examine Robert Lynd's quest for instant wisdom.	4
30T A	ALTE	[3] Con	td.

cut	Exp	lain with reference to the context on <i>any two</i> of the following: $4 \times 2 = 8$
	(a)	"I can't be the only man as walks along this street and wants a fag," he said.
	(b)	"For some unknown reason, Mriganka Babu continued to feel strangely drawn towards that figure."
	(c)	Within forty minutes her head was covered with tiny, closelying curls that made her look wonderfully like a truant schoolboy.
	(d)	"I desire wisdom as eagerly as Solomon, but it must be wisdom that can be obtained with very little effort — wisdom, as it were, that is caught by infection."
5.	Giv	e brief answers to <i>any five</i> of the following: 1×5=5
	(a)	How many children were listening to the story of Sita? 1
	(b)	Who is the poet of the poem 'Sita'?
	(c)	Whom does the brook want to join at the end of its journey?
	(d)	Name the birds that fly above the brook.
	(e)	Which country is referred to as 'an antique land'?
	<i>(f)</i>	What was the expression on the face of the statue of Ozymandias?
1	(g)	Which season is the poem "La Bella Dame Sans Merci" set in?

[4]

30T ALTE

	(h)	Where did the knight see a lily?	25.5
	(i)	Who will smite the village girl?	1
Ag .	(j)	What did the village girl carry to fetch water?	1
6.	Ans	swer any four of the following:	2×4=8
2: Tx	(a)	Why are the children weeping in Toru Dutt's poem	"Sita" ?
	(b)	What does the brook represent?	2
	(c)	Whose greatness is actually glorified in the poem "Ozyr of Egypt"?	nandias 2
	(d)	What did the lady do in her cave?	2
	(e)	What are the things the village girl is afraid of?	2
7.	Ans	wer any three of the following:	4×3=12
	(a)	Explain how does the poem 'Sita' reflect the poet's de of nature.	ep love 4
	(b)	Describe the journey of the brook till it reaches Philip	s farm.
	(a)	What also were in a shall be still a size and si	
	(c)	What else remained there besides the broken state. Ozymandias? What does it signify?	atue of 4
30T A	LTE	[5]	Contd

	(d)	Give the description of the lady the knight met.	4
	(e)	Describe the evening scene of the village reflected in the p	oem
		"Village Song".	4
8.	Exp	olain with reference to the context on any one of the follow	ing:
	#63	(SEC) (AT PRODUCTION OF SECOND MANAGEMENT BUT OF SECOND CONTRACT CONTRACT SECOND CONTRACT CONTRACT CONTRACT CO	×1=5
	(a)	But who is this fair lady? Not in vain	
		She weeps, — for lo! at every tear she sheds	
		Tears from three pairs of young eyes fall amain,	
		And bowed in sorrow are the three young heads.	5
		and the same and area that are the till advisors	¥ .
	(b)	I chatter, chatter, as I flow	
		To join the brimmer river,	
		For men may come and men may go,	
		But I go on forever.	5
	(c)		
À		Full beautiful — a faery's child,	
	- 1	Her hair was long, her foot was light,	5
10.	operate.	And her eyes were wild.	
	Valley of the		

GROUP – B

(NEW & OLD SYLLABUS)

9.		ange <i>any five</i> of the sentences given en, without changing their meaning	
	(a)	No one can escape destiny.	(Change into affirmative)
	(b)	People say that he is a spy.	(Change into passive)
	(c)	I come here for the last time.	(Change into negative)
- 	(d)	Can I ever forget you?	(Change into assertive)
	(e)	As soon as he saw me, he began to	weep.
		genera baox	(Change into negative)
	(f)	The house was blown down.	(Change into active)
	(8)	The beauties of Nature are beyond	description. 1
			(Change into interrogative)
	(h)	Nobody will deny that I am right.	(Change into affirmative) 1
10.	Adc	l appropriate questions tags to <i>any f</i>	ive of the following:
			1×5=5
	(a)	Her garden is very beautiful,	in valgrey, by the

	(b) Ridhi has just arrived from school,	1
	(c) We will go to Shillong tomorrow,	1
mut)	(d) No man is immortal,	1
	(e) He is stronger than his brother,	1
	(f) She acted according to instructions,	1
(90108	(g) I cannot do it without your help,	1
e Comple	(h) He tried with all his might,	1
	to the second to the fact of every too. The fact of the contract of the contra	
11.	Fill in any five of the following blanks with suitable preposition	ons:
	the way of department and was adjust noon of the Calls	×5=5
	(a) I credit him good sense.	1
(sitei 1-)-	(b) There cannot be any compromise this issue.	1
	(c) I am anxious the result.	1
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	(d) Be true your word.	1
	(e) Richa prevented him going.	, 1
	(f) You may rely my word.	1
Carrier S	(g) He is senior me in service.	1
	(h) We wondered his ignorance.	1
30T	ALTE [8]	010

12.		write any five of the following sentences using the verbs given brackets in their correct forms: $1 \times 5 = 5$	
	(a)	Iron (melt) at a high temperature.	
	(b)	He (study) in this college for two years.	1
	(c)	The boys (play) in the garden when the tree fell down	ı. 1
	(d)	He never wanted to know where she (come) from	
noi	(e)	We (go) to Kolkata tomorrow to attend a seminar.	1
100 B	(f)	They came back home after the guests (leave).	1
	(g)	Neer cannot go now as he (feel) unwell.	1
	(h)	We (work) on a new project.	1
13.		ad the passage given below and answer the questions that	at
	De de de cha is sur is	pression arising out of environmental factors is called reactive pression whereas depression arising out of some biochemical anges in the brain is called endogenous depression. If depression mild or moderate and if the individual is in touch with he roundings, it is known as neurotic depression. If the individual severely disturbed and is not able to comprehend what ppening around, such a state is called psychotic depression.	al is al
307	ALT	E [9]	td

12.

Old age is one of the stages of human development, where a person attains wisdom, maturity, social and economic stability with social recognition and emotional fulfilment.

Generally societies show a great respect and consideration for the aged. In ancient times old people were considered as the guiding stars in Indian families, since they were symbols of tradition, respect, wisdom and experience. In primitive, ancient and medieval cultures, old persons had a recognized social roles. They were of great value because they could impart knowledge and skill to youngsters. The old people were considered as repositories of wisdom and traditions and were not perceived as problems.

At present, social structures and values are undergoing transformation from traditional to modern. There is a rapid stride in urbanization and industrialization leading to the breaking up of joint families and property. This has ultimately weakened the traditional families, social position and status of the aged in the family.

(a)	What are the different types of depression?	2
(b)	What is psychotic depression?	2
(c)	What does a person suppose to attain in old age?	2
(d)	What was the attitude of the society towards old age in ancie	nt
11.0(1)	times? 10-100 greats relieving to assignive he have rest	3
(e)	How urbanization and industrialization have influenced t	he
	social structures and values in modern times?	4
<i>(f)</i>	Give the adjective form of 'wisdom'.	1
(g)	Give the antonym of 'pessimistic'.	1

[10]

30T ALTE

GROUP - C

(EFFUSIONS)

(OLD SYLLABUS)

l 4 .	Ansv	ver any five of the following:	1×5=5
	(a)	Who is Alexander the Great?	, 1
	(b)	Who is referred to as the apostle of Hero Worship?	1
	(c)	What did the two cyclists do?	1
	(d)	What do you mean by 'voodo-men'?	1
	(e)	Who is Bapu?	
	Ø	Where did Nehru receive Gandhi's short note?	1
	(8)	What is the motto of E. M. Forster?	
	(h)	Who was Erasmus?	1
	(i)	When is the beginning of scientific technique?	1
	(j)	Why did Napoleon construct road?	. 1
15.	Ans	wer any five of the following:	2×5=10
	(a)	What, according to Carlyle, is the Prerequisite of a great	at man ? 2
	(b)	What is the view of Ambedkar regarding the grea military men?	tness of
30T	ALTE	[11]	Contd.

(0	c)	What are the things R. K. Narayan valued most?	2
(1		What impression did the car of R. K. Narayan create amo	ong 2
(6	e)	What are the two reasons for Forster's two cheers democracy?	for 2
Ú	f)	What, according to Forster, are the prerequisites for living the present-day situation?	g in
(8	g) .	Why was Nehru temporarily discharged from the jail?	2
0	h)	What kind of reply did the Magistrate send to Nehru's no	te ?
(1	i)	What is the view of Piaget on reasoning?	-2
G		Why did Chinese Emperors refrain from persecuting Jesuits?	the 2
6. A	Ansı	wer <i>any three</i> of the following : 4×3	=12
(<i>t</i>	a) ,	What are Lord Rosebery's views on Napoleon's greatnes	s?
a	b)	What was the opinion of R. K. Narayan about his friend would collected car's spare parts?	vho 4
(c)	Discuss the view of Nehru regarding the dealing with subject of Socialism.	the 4
OT AL	TE	[12]	III.

	(d)	Explain what constitutes real democracy. 4	
	(e)	What, according to Russell, are the dangers involved in the philosophy of 'Return of Nature'?	
7.	Exp	lain with reference to the context <i>any two</i> of the following : $4 \times 2 = 8$	3
	(a)	"A great man must have sincerity. For it is the sum of all moral qualities without which no man can be called great."	
	(b)	"Since my car was of a special pedigree, it was inadvisable to allow any ordinary workshop to open the bonnet."	1
	(c)	"Democracy is not a Beloved Republic really, and never will be. But it is less hateful than other contemporary forms of government and to that extent it deserves our support."	f
	(d)	"Clearly the line between scientific and traditional technique is not a sharp one, and no one can say exactly where one end and the other begins."	
18.	Ans	swer any five of the following: 1×5=	5
	(a)	What is meaning of the word 'clods'?	1
	(b)	Who was half asleep?	1
	(c)	With which the mind is compared to in the poem "Takin Leave of a Friend"?	g 1
31.	(d)	Who is the poet of "Taking Leave of a Friend"?	1
	(e)	Who was weeping in a dense forest?	1
301	ALTI	[13] Cont	d.

.

	(f)	What song does the mother sing?
	(8)	Give an example of poet's use of metaphor in the poem — "Rickshaw-Wallah". 1
	(h)	What is 'tattoo'?
19.	Ans	wer <i>any four</i> of the following: 2×4=8
	(a)	Who is it who come whispering by?
	(b)	What was the man doing in slow silent walk? 2
	(c)	Who are the persons parting?
Hiv Liv	(d)	When does the parting take place? 2
	(e)	Why did tears flow from three pairs of young eyes? 2
	(f)	What happens when the fair lady weeps? 2
b	(g)	What does the Rickshaw-Wallah value most? 2
	(h)	What does the poet say about the tattoo of Rickshaw-Wallah?
		2
20.	Ans	wer <i>any three</i> of the following: 4×3=12
	(a)	What are the things that Hardy regards as permanent in human life? Explain.
	(b)	How does the poet bring out the painful experience of the parting of friends?

(c)	Describe the effect of mother's song on the children.
(d)	Bring out the central idea of the poem "Rickshaw-Wallah".
Exp	lain with reference to the context <i>any one</i> of the following : 5×1=5
(a)	"Only thin smoke without flame
	From the heaps of Couch-grass;
	Yet this will go onward the same
	Though Dynasties pass."
(b)	"Here we must make separation
	And go out through a thousand
	miles of dead grass."
(c)	"Tears from three pairs of young eyes fall amain,
	And bowed in sorrow are the three young heads."

30T ALTE

21.

SECTION-A

(Reading Skill: 10 Marks)

1. Read the following passage carefully:

Total number of pages - 15

The next time you take printouts unnecessarily or you throw a paper into the bin, think for a minute as to how many trees have been felled to manufacture something you use so often every day.

Can you take out some time from your everyday routine and devote it to starting a simple recycling programme at your school or your neighbourhood? Not only would you save our planet from the torture of felling greenery, but you would also reduce generation and dumping of waste into the environment.

Using recycled papers conserves natural resources. As our worldwide population grows, the strain on these resources becomes even greater. You can drastically reduce the number of trees cut down for manufacturing paper. In addition to saving landfill space, you cut down on your expenses of trash-disposal. There is a reduction in air pollution caused due to incineration. Making papers from discards instead of trees not only saves forests, but it also reduces energy use by up to three quarters and requires less than half as much water. Items that are made of paper and may be recycled are called the loose paper, a few examples are paper bags, magazines, newspapers and cardboard egg-trays.

A paper-recycling programme gives a positive image to large corporations or business organizations. Parents can teach their children the importance of recycled paper by bringing about simple changes in their lifestyle. Schools can also train students to make paper products like folders, penholders, material for the display board, lampshades, teaching/learning aids, etc. Students can creatively make their own cards, files, folders, invitation cards and certificates for the school. Working on a paper recycling plant demonstrates the concept of recycling waste into 'wealth'. The real success of such programmes is visible in the seemingly simple acts like students exchanging books in a new academic session, indirectly saving paper and thereby, trees. This is amazing that only a single sheet is saved by each child, 40,000 trees could be saved per year by students only.

Learning the facts about recycling paper will help you as you fulfil your part to keep the environment green. If we keep our minds focused on the desire to be friendly to our earth and her resources, recycling will become important. After a while, we will be in the habit of recycling the paper that we use in the course of a given day.

On the basis of your reading of the passage, answer the following questions:

(a) Why do you need to think before you take printouts unnecessarily?

- (b) Name some of the products that can be obtained from recycled paper.
 (c) How can parents and schools help in creating awareness about paper recycling?
 (d) How can students help in saving trees indirectly?
 (e) Give a synonym of 'conserve'.
 (f) Find a word in the passage which means "the
 - (f) Find a word in the passage which means "the destruction of something, especially waste material by burning".

SECTION-B

(Advanced Writing Skills : 25 Marks)

You are Gautam / Geeta, General Secretary of Radhakrishnan College, Guwahati. Your college is organizing an educational trip to Delhi during the summer vacations. Write a notice for the college notice board giving all the details of the trip.
(Word Limit: 50 words)

OR

Design a poster in not more than 50 words to create awareness about the safety measures to be taken during an earthquake.

5

3. A team of twenty students from Japan visited your school as part of a cultural exchange programme. A special welcome assembly was organized for them. Write a report about the same in 100-125 words for your school magazine.

OR

The students of the local college have organized a campaign on 'Say no to Plastic' in your town. Prepare a report in 100-125 words to be published in an English daily.

4. You are Rekha / Ramesh of Barpeta. You have seen an advertisement for the post of a sports teacher in Lakhimpur High School. Write a letter to the President of the Managing Committee of the school applying for the post. Give your detailed bio-data as well.

OR

You are Gaurav / Garima, a resident of Guwahati. Write a letter to the editor of a local daily expressing your views against the insensitive use of loudspeaker during festival.

10

30T ENGL

SECTION-C

(Grammar		20	Marks
1	The state of the s	And the second second	

5.	Change	the form	of the	narration	in	the	follow	ing	sentences
									2×2=4

- Alexander said to Porus, "How do you desire to be treated?" He answered, "Like a king."
- The boys exclaimed in joy that they had all passed the ' test and that they would celebrate their success the next
- Change the voice of any three of the following sentences:
 - The nurse is looking after this little girl.
 - Morning shows the day.
 - The glass has not been broken by anybody.
 - What causes an earthquake?
 - The ground has to be cleared by us.
 - The Governor gave him a reward.

- Rewrite any five of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct tense forms: My brother (practise) law these days. The patient (die) before the doctor reached. You (sleep) when I entered the room. She (come) here the day after tomorrow. They (win) the match. We (visit) the Taj Mahal last year. Rewrite any four of the following sentences filling in the blanks
- with appropriate prepositions: $1\times4=4$
 - The ship is sailing _____ the shore.
 - Cut the rope _____ a knife.

30T ENGL

 $1 \times 5 = 5$

	(c)	I am taller than you two inches.
	(d)	There was a bridge the river.
	(e)	We depend you.
	<i>(f)</i>	He begged help from me.
	(8)	I do not believe his honesty.
9.	Rewi	rite any four of the following sentences as directed: $1 \times 4 = 4$
,	(a)	Why waste time in this fruitless occupation?
Whal		(Make it assertive)
	(b)	It is often difficult to speak the truth.
		(Make it negative without changing the meaning)
	(c)	Being ill, he could not attend school.
		(Make it a compound sentence)

(d) On seeing the lion, he ran away.

(Make it a complex sentence)

- (e) The students who are good do their homework regularly.

 (Make it a simple sentence)
- (f) Atul is the best boy in the class.

(Change it into positive degree)

SECTION-D

(Text books : 45 Marks)

- 10. Read the following extracts and answer the questions that follow:
 - (a) "Now we will count to twelve and we will all keep still.
 For once on the face of the Earth let's not speak in any language, let's stop for one second, and not move our arms so much."

30T ENGL

Questions:

- (i) How long does the poet want to stay still?
- (ii) Why does he ask us to keep still and not use any language?
- (iii) What does the poet mean by 'not move our arms so much'?

OR

- (b) "Sometimes I feel myself I can hardly bear
 The thought of so much childish longing in vain,
 The sadness that lurks near the open window there,
 That waits all day in almost open prayer
 For the squeal of brakes, the sound of a stopping car,"
 Questions:
 - (i) What is the 'childish longing' that the poet refers to? Why is it 'in vain'? 1+1=2

- (ii) Who waits near the open window?
- window pray for?

 What does the person waiting near the open

 window pray for?
- 11. Answer *any three* of the following questions in 30-40 words: 2×3=6
 - What is the message that Keats wants to convey through "A Thing of Beauty"?
 - (ii) What do the young sprinting trees signify in the poem, "My Mother at Sixty-Six"?
 - (iii) Why has the mother been compared to the 'late winter's moon' in the poem, "My Mother at Sixty-Six"?
 - (iv) What is the 'sadness' that the poet refers to in the poem "Keeping Quiet"?
 - (v) What is 'in the news' as mentioned in the poem "A Roadside Stand"?

[11]

30T ENGL

Contd.

12. Answer any five of the following questions:

 $1 \times 5 = 5$

- (a) What, according to M. Hamel, is the great trouble with Alsace?
- (b) What does Mukesh want to become?
- (c) Where was the original home of Saheb's family?
- (d) Why was Gandhi visiting Lucknow in 1916?
- (e) For whom does Sophie ask Danny Casey an autograph?
- (f) What work does Geoff do?
- (g) What position did John Rowntree hold before leaving Shillong a few days after Independence?
- 13. Answer any five in 30-40 words:

2×5=10

- (a) Why did Wachter, the blacksmith, tell Franz that he would reach school in 'Plenty of time'?
- (b) Give a brief description of Seemapuri.

- (c) Was Saheb happy with his job at the tea stall?
- (d) Why was Professor Malkani's action of offering shelter to Gandhi 'extraordinary'?
- (e) What other dreams does Sophie have besides having a boutique?
- (f) Why was Sophie fascinated by Danny Casey? Was it a one-sided affair? 1+1=2
- (g) Write, in brief, the scene observed by the author from the veranda of his bungalow on the bank of the Brahmaputra.
- 14. Answer *any one* of the following questions in 80-100 words: $5\times1=5$
 - (a) How does M. Hamel make the people realize how they, the students and he have been responsible for not learning their language well?

OR

(b) Write briefly on the hazard of working in the glass bangles industry.

- **15.** Answer *any one* of the following questions in **125-150** words: $7\times1=7$
 - (a) Compare and contrast the stories of Zitkala-Sa and Bama.

OR

- (b) Give an elaborate account of the celebration associated with Uruka, the important part of Magh Bihu.
- 16. Answer any four of the following questions in 30-40 words : $2\times4=8$
 - (a) How did the hundredth tiger take its revenge on the tiger king?
 - (b) Why did the messenger come to Dr. Sadao?
 - (c) How did Mr. Lamb try to give courage and confidence to Derry?
 - (d) Why did it take Bama to reach home in 30 minutes instead of 10 minutes?

- (e) How did Annan explain the elder man's action to Bama?
- (f) What are the different sports held on the occasion of Magh Bihu or Maghar Domahi?

2020

ADVANCE ASSAMESE

(NEW COURSE)

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Editor Carrier Control of the Contro	(1) (1) (1) (1) (1) (1) (1) (1) (1) (1)
Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 2 carries 4 marks	$4\times1=4$
O. No. 3 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
O. No. 4 carries 3 marks each	$3 \times 3 = 9$
Q. No. 5 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 6 carries 6 marks	$6\times1=6$
Q. No. 7 carries 3 marks each	$3\times2=6$
Q. No. 8 carries 8 marks	$8 \times 1 = 8$
Q. No. 9A carries 2 marks	$2\times 1 = 2$
Q. No. 9B carries 3 marks	$3\times1=3$
Q. No. 9C carries 3 marks	$3\times1=3$
Q. No. 10 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 11 carries 5 marks	$5\times1=5$
Q. No. 12A carries 2 marks	$2\times1=2$
Q. No. 12B carries 1 mark	$1 \times 1 = 1$
Q. No. 12C carries 2 marks	$2\times1=2$
Q. No. 13 carries 6 marks	$6\times1=6$
Q. No. 14 carries 4 marks	$4\times1=4$
Q. No. 15A or 15B carries 6 marks	$6\times1=6$
Q. No. 15C carries 3 marks	$3\times1=3$
Q. No. 15D carries 1 mark	$1 \times 1 = 1$
Q. No. 16 carries 6 marks	$6\times1=6$
Q. No. 17 carries 6 marks	$6\times1=6$
Q. No. 18 carries 1 mark each	1×3 = 3
	Total =100

Contd.

\$10	চমু উত্তৰ	দিয়া	%	(যিকোনো	তিনিটা,

5×0=0

- (ক) শংকৰদেৱৰ শেষ নাটখনৰ নাম লিখা।
- (খ) অসমীয়া সাহিত্যত গীতি-কবিতাৰ প্ৰকৃত প্ৰৱৰ্তক বুলি কাক কোৱা হয়?
- (গ) সুধাৰ কাৰণে কোনে সিন্ধু-মথন-গান গাইছিল?
- (ঘ) 'কাঞ্চনজংঘাৰ বুৰঞ্জী' কবিতাটিত উল্লেখ কৰা নদীখনৰ নাম কি?
- ২। (ক) ঋতু পৰিবৰ্তনৰ স্বাভাৱিক বৰ্ণনাৰ মাজেৰে কবিয়ে 'বৰ্ষা বৰ্ণন' কবিতাটিত ভক্তি ধৰ্মৰ তাত্ত্বিক কথা কিদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে তোমাৰ ভাষাৰে লিখা।

অথবা

[2]

- (খ) 'ই যে অগ্নি বীণাৰ তান' কবিতাটিৰ মাজেৰে প্ৰকাশ পোৱা কবিগৰাকীৰ প্ৰবল স্বদেশপ্ৰেমৰ এটি আভাস দাঙি ধৰা।
- ৩। প্ৰসংগ-সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰাঁ ঃ (যিকোনো এছোৱা)

3+0=8

(ক) সেই গাঁও, সেই দিন গ'ল আজি সকলোটি

একেলগে সকলো হেৰাল;

আগৰ সকলো আছে তথাপিও কিবা যেন
কাঁহ পৰি জীন যোৱা —

সকলোটি নিমাত নিতাল।

(খ) ৰূপান্তবেদি আহি

বৰণ সলাই হাঁহি

মানপীয়ে নাচে এই ভাৰতৰ মঞ্চত।

যুগ কাল বাজনাৰে কৰি লৈ সঙ্গত।

৪। তলৰ *যিকোনো তিনিটা* প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁঃ

&=exe

- (ক) 'বৰ্ষা বৰ্ণন' কবিতাত থকা এটা উপমাৰ ভিতৰুৱা ভাব বুজাই লিখা।
- (খ) কবি ডিম্বেশ্বৰ নেওগে কোনখন গাঁৱক কিয় ব্ৰহ্মাণ্ডৰ ক্ষুদ্ৰ তাঙৰণ বুলি কৈছে?
- (গ) অর্থ লিখাঁঃ প্রাৎপর, নিনাদ, কিন্নরী।
- (ঘ) সীতানাথ ব্ৰহ্মচৌধুৰীৰ *তিনিখন* কাব্যগ্ৰন্থৰ নাম লিখাঁ।
- ৫। চমু উত্তৰ লিখাঁঃ (যিকোনো তিনিটা)

D=OXC

- (ক) বৈদিক সাহিত্যৰ অন্তিম ভাগৰ নাম কি?
- (খ) শংকৰদেৱে কি মন্ত্ৰেৰে আসামক আকৌ প্ৰাণ দিছিল?
- (গ) প্রথম বিহুৰ নাচ আৰু গীত সম্পর্কে কোনখন অসমীয়া উপন্যাসত উল্লেখ পোৱা যায়?
- (ঘ) 'পৃথিবীৰ চৌপাশে এপাক' গ্ৰন্থৰ লেখক কোন?

30T ADAS

[3]

Contd.

৬৷ (ক)	'বুৰঞ্জীৰ দৌৰাত্ম্য' পাঠটোৰ মাজেৰে বেজবৰুৱাৰ ব্যংগাত্মক ভাবধাৰা কেনেদৰে প্ৰকাশ	
	পাইছে লিখা।	
	The state of the s	
	অথবা	
(খ)	বিহুক ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান বুলি কোৱাৰ যুক্তিযুক্ততা প্ৰতিপন্ন কৰা।	
The Paris		
৭। তলত	চ দিয়া <i>যিকোনো দুটাৰ</i> বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁঃ ৩×২=৬	
(本)	ৰিমায়ণ এটাই ইন্ন চেল্ডাৰ হাই সমাধ কোনাত সংগ্ৰহ কৰা কৰা ব	
(খ)	ইন্দ্ৰধ্যজ পূজা	
(গ)	আসাম বন্ধু	
Series (TOWNS AND A SECOND TO SECOND THE	
৮। (ক)	নৱকান্ত বৰুৱাৰ 'কপিলীপৰীয়া সাধু' উপন্যাসত ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলন আৰু মহাত্মা	
	গান্ধীৰ প্ৰসংগ কেনেদৰে উত্থাপিত হৈছে আলোচনা কৰা।	
	অথবা	
(খ)	'কপিলী দুখৰো চকুলো — আনন্দৰো চকুলো।' এই উক্তিৰ আধাৰত কপিলী নদীৰ স'তে	
	দাঁতি কাষৰীয়া মানুহৰ আত্মিক সম্পৰ্ক বিচাৰ কৰাঁ। b	
	CONTRACTOR OF THE SAME AND THE	
30T ADAS	[4]	
. Corribas	L-1	

81	(本)	'ৰজাপোৱালীৰ দেশ' বুলি ঔপন্যাসিকে কোন কেইখন ঠাইৰ সাতে পাঁচে বাৰঘৰ ৰজাৰ	1	
		কথা উল্লেখ কৰিছে?		
		THE COUNTY OF THE PARTY WAS TO SEE THE WAS TO SEE THE PARTY OF THE PAR		
	(খ)	ৰূপাচিং ৰজাই তিলক গোসাঁইলৈ লিখা চিঠিখনৰ মৰ্মাৰ্থ কি আছিল?		
	(গ)	'গোসাঁই পুখুৰী' সৃষ্টিৰ নেপথ্যত থকা কিম্বদন্তিটো লিখা।		
201	তলত	দিয়া <i>যিকোনো এজনৰ</i> বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁঃ		
	(ক)	তিলক গোসাঁই		
	(খ)	চুধাংচু বাবু		
	(গ)	ভাঙুৰী ভকত		
351	(ক)	'আমাৰ ছাৰ'ৰ প্ৰকৃত নাম কি? তেওঁৰ চৰিত্ৰ বিশ্লেষণ কৰি এটি টোকা যুগুত কৰাঁ।		
		5+8= €		
<u>অথবা</u>				

্খ) 'হাতী' গল্পত মূল্যবোধৰ অৱক্ষয় কেনেদৰে চিত্ৰিত হৈছে, তাৰ এটি আভাস দাঙি ধৰা।

- ১২। (ক) "গালি পৰা কথাটোৰ অৰ্থ আছে।" কি কাৰণত ছাৰে কাক গালি পাৰিছিল? (খ) বলোৰাম মেধিয়ে নিজৰ কিমান বছৰ বয়স হওঁতে এটা হাতী কিনি আনিছিল? (গ) বিয়াঘৰৰ পদূলিমুখত বলোৰাম বুঢ়া আৰু বাপধন স্তব্ধ স্তম্ভিত হৈ ৰোৱাৰ কাৰণ কি আছিল? ১৩। চুটিগল্পৰ আৰু উপন্যাসৰ মাজত থকা মিল-অমিলসমূহ দেখুৱাই এটি নাতিদীৰ্ঘ টোকা যুগুত কৰা। ১৪। তলৰ *যিকোনো এটাৰ* বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ ঃ (ক) উপন্যাসৰ চৰিত্ৰ (খ) চুটিগল্পৰ উপাদান (গ) বুৰঞ্জীমূলক উপন্যাস ১৫। (ক) শব্দালংকাৰ আৰু অৰ্থালংকাৰৰ মাজত ঘাই পাৰ্থক্য কিহত? দুবিধ অৰ্থালংকাৰৰ সংজ্ঞাসহ উদাহৰণ দিয়া। 2+2+2=6 অথবা (খ) 'কাব্যম্ গ্ৰাহ্যম্ অলংকাৰাং' — এই উক্তিৰ আধাৰত কাব্য ৰমণীয় কৰাত অলংকাৰে কেনে ভূমিকা পালন কৰে উদাহৰণসহ লিখা।
- (গ) "বগাকৈ বগলী বহলাই বহিছে
 বলুকাত বিয়লি বেলা,
 বকুল বাগৰিছে ববছা বনতে
 বুটলি বিলাওঁগৈ ব'লা।"
 এই কাবপ্থেকিত কি অল
 - এই কাব্যপংক্তিত কি অলংকাৰ প্ৰয়োগ হৈছে? অলংকাৰবিধৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ। ১+২=৩
- (ঘ) উপমা *অথবা* অতিশয়োক্তি অলংকাৰৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।
- ১৬। ১৮৮৯-১৯৪০ এই সময়ছোৱাৰ *যিকোনো এগৰাকী* গল্পকাৰৰ বিষয়ে এটি নাতিদীৰ্ঘ টোকা যুগুত কৰাঁ।
- ১৭। (ক) 'মিৰি জীয়ৰী' সোৱণশিৰি বালিৰপৰা বুটলি অনা এচপৰা কেঁচাসোণ। এই উক্তিৰ আধাৰত ৰজনীকান্ত বৰদলৈৰ 'মিৰি জীয়ৰী' উপন্যাসখনৰ বিষয়ে এটি পৰিচয়মূলক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

অথবা

(খ) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ উপন্যাসৰ সম্পর্কে এটি টোকা যুগুত কৰা।

১৮। চমু উত্তৰ দিয়াঃ

5×0=0

- (ক) 'ফুল' আৰু 'সাধনা' উপন্যাস নে চুটিগল্প?
- (খ) 'কেঁহোকলি' গল্প সংকলনটিৰ ৰচক কোন?
- (গ) শৰংচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ এখন গল্পপুথিৰ নাম লিখা।

2020

ASSAMESE

(MODERN INDIAN LANGUAGE)

(NEW COURSE)

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1×7 = 7
$2 \times 7 = 14$
4×1 = 4
5×2 = 10
1×5 = 5
$2 \times 5 = 10$
$4\times1 = 4$
3×2 = 6
1×2 = 2
$2 \times 2 = 4$
4×1 = 4
3×2 = 6
1×6 = 6
2×4 = 8
10×1 = 10
Total =100

Contd.

১। তলৰ *যিকোনো সাতোটা* প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখাঁঃ

>×9=9

- (ক) 'Comedy of Errors'-ৰ অসমীয়া ভাঙনি 'ভ্ৰমৰংগ' কোন চনত প্ৰকাশ পাইছিল?
- (খ) কথা-কবিতা কোন শতিকাৰ উল্লেখযোগ্য সৃষ্টি?
- (গ) 'এনক আর্ডেন'ৰ অনুবাদকগৰাকীৰ নাম লিখাঁ।
- (ঘ) আনন্দৰাম বৰুৱাই ল'ৰাকালতে কণ্ঠস্থ কৰা গ্ৰন্থখনৰ নাম কি?
- (৬) কোন দেশৰ প্ৰাচীন নৃপতিসকলক 'গজধ্বজ' খিতাপেৰে বিভূষিত কৰা হৈছিল?
- (চ) সংযতভাৱে জীৱন যাপন কৰি প্ৰাপ্তিতো নিৰাসক্ত হৈ থকাজনক কি বুলি কোৱা হয়?
- শীলভদ্ৰৰ প্ৰথম গল্প সংকলনটিৰ নাম কি?
- (জ) ভূপেন হাজৰিকাই 'প্ৰতিধ্বনি' ছবিখন কোন জনগোষ্ঠীৰ লোককথাৰ ভেটিত নিৰ্মাণ কৰিছিল ?
- (ঝ) 'উপকল্প' শব্দটোৰ অৰ্থ লিখা।

তলৰ *যিকোনো সাতোটা* প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখাঁ ঃ

2×9=58

- (क) "যথা নিযুক্তোহস্মি তথা কৰোমি।" পদটিৰ অৰ্থ লিখাঁ।
- (খ) কথা-কবিতাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (গ) 'তোমাৰে আনন্দ বৰুৱাই …' বুলি কোনটো কবিতাত কোনে আনন্দৰাম বৰুৱাৰ প্ৰশস্তি
- (ঘ) "বিদ্যা লাভৰ চৰম প্ৰাপ্য বা অৰ্জনীয় বিষয়ো এই দুটাই।" লেখকে কোন দুটা চৰম প্রাপ্যলৈ আঙুলিয়াইছে?
- (ঙ) বৰ্তমান সময়ত চিঠিৰ প্ৰাসংগিকতা আৰু মধুৰতা কমি যোৱাৰ মূল কাৰণ কি?
- (চ) কাৰ্বি ভাষাৰ প্ৰথম ছবিখনৰ নাম কি? পৰিচালকগৰাকীৰ নাম লিখা।
- (ছ) বিজ্ঞানৰ মানৱ জাতিলৈ বহু বেছি মূল্যৱান অৱদান কি কি?

(ঝ) 'মুকুতা' আৰু 'জাংফাই জোনাক' ছবি দুখনৰ পৰিচালক দুগৰাগীৰ নাম লিখা।

প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰাঁ ঃ (যিকোনো এছোৱা)

(ক) "কালৰ পীড়নত আজিৰ অসম জীৰ্ণ-শীৰ্ণ-দীৰ্ণ।"

(জ) পদাৰ্থ কণা-ত্বৰক কাক বোলে?

- (খ) "... অসমীয়া চিনেমাই এতিয়াও আন্তৰ্জাতিক প্ৰেক্ষাপটত সবল খোজ দিব পৰা নাই।"
- (গ) "আমাৰ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডখনৰ ৰহস্য উদ্ঘাটনৰ ব্যৱস্থাটোৱেই হ'ল বিজ্ঞান।"

যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁঃ

- (ক) 'মগনিয়াৰ' পাঠটিৰ মূল কথাখিনি তোমাৰ ভাষাত লিখাঁ।
- (খ) জীৱন আৰু কৰ্মৰ দ্বাৰা আনন্দৰাম বৰুৱাই কেনেকৈ প্ৰাচ্য আৰু পাশ্চাত্যৰ ঐক্য সাধন কৰিছিল চমুকৈ লিখা।
- (গ) উপনিষদৰ কৰ্ম যোগৰ নিৰ্দেশত কি তত্ত্ব নিহিত হৈ আছে পাঠৰ আধাৰত চমুকৈ লিখাঁ।
- 'চিঠি' গল্পটিৰ নামকৰণৰ সাৰ্থকতা বিচাৰ কৰাঁ।

তলৰ যিকোনো পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখাঁঃ

>× &=&

- (ক) মাধৱদেৱে ৰামায়ণৰ কোনটো কাণ্ড ভাঙনি কৰিছিল?
- (খ) তোমাৰ পাঠ্যপুথিৰ অন্তৰ্গত কোনগৰাকী কবি 'জোনাকী' কাকতৰ স'তে জড়িত নাছিল?
- 'বিশ্বদীপা' শীৰ্ষক জীৱনীমূলক গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন?
- জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই 'ইন্দ্ৰমালতী' কথাছবিখন কোন চনত নিৰ্মাণ কৰিছিল?

[3]

(ঙ) 'কাঠমিস্ত্ৰীৰ ঘৰ' কবিতাটি প্ৰথম ক'ত প্ৰকাশ হৈছিল?

30T MASS

- (চ) 'পছোৱা' আলোচনীখনৰ সম্পাদকগৰাকীৰ নাম লিখা।
- (ছ) নৱকান্ত বৰুৱাৰ 'ৰত্নাকৰ' এখন উপন্যাস—কথাষাৰ শুদ্ধনে?

৬। তলৰ *যিকোনো পাঁচোটা* প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁঃ

2×6=5

- (ক) মাধৱদেৱৰ বৰগীতক ভাৰতীয় আন কোন দুগৰাকী কবিৰ গীতৰ লগত তুলনা কৰিব পাৰি?
- (খ) নলিনীবালা দেৱীৰ কোন দুখন কাব্যগ্ৰন্থৰ ভালেমান কবিতাত স্বদেশপ্ৰেমৰ সুৰ প্ৰবাহিত হৈছে?
- (গ) 'ষোড়শোপচাৰ' কি বুজাই লিখা।
- (ঘ) কাঠ খুলিবলৈ আৰু মিহিকৈ চুঁচিবলৈ কাঠমিস্ত্ৰীয়ে কি কি বিশেষ সঁজুলি ব্যৱহাৰ কৰে?
- (ঙ) 'আঘোণৰ কুঁৱলী' কবিতাটিত কবিয়ে সেউতীক উদ্দেশ্যি বৌদেউক বন্ধনীত সোধা কাব্যপংক্তিটো কি আছিল?
- (চ) নৱকান্ত বৰুৱাই ৰচনা কৰা দুখন উপন্যাসৰ নাম লিখা।
- (ছ) অর্থ লিখাঁ ঃ ভূষণ, যদিস্যাতো।
- ৭। প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শহি ব্যাখ্যা কৰাঁঃ (যিকোনো এফাঁকি)

8× 1=8

- কে) উঠৰে উঠ বাপু গোপাল হে নিশি পৰভাত ভৈল।
 কমল নয়ন, বুলি ঘনে ঘন, যশোৱা ডাকিতে লৈল।
- (খ) আজি জনতাৰ পক্ষজ ৰূপ জাগে পদুমৰ দৰে, বোকাত জনমা মানুহে আজি আলোকলে' উঠি আহে বেলিমুৱা হৈ হাঁহে।।

(গ) মই নাহোঁ মই নাহোঁপৃথিৱী, তোমাক ভাল পাই গ'লোঁতথাপিও মই নাহোঁ।

৮। তলৰ *যিকোনো দুটা* প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁঃ

0×2=6

- (ক) সত্ত্বঃ, ৰজঃ আৰু তমঃ গুণে মানৱ জীৱনলৈ কি কঢ়িয়াই আনে?
- (খ) "লোৱা অধিকাৰ নিজ বাহুবলে" কবিয়ে সমাজৰ কোন কোন শ্ৰেণীৰ লোকক নিজে কৰা কৰ্মৰ অধিকাৰ ল'বলৈ আহ্বান জনাইছে?
- (গ) 'বিশ্বখনিকৰ' কবিতাত কবিয়ে 'কুঁহি-গজালি' বুলি কোন তিনিজোপা গছৰ নাম বন্ধনীত উল্লেখ কৰিছে?
- (घ) নির্মলপ্রভা বৰদলৈৰ তিনিখন কবিতা পুথিৰ নাম লিখা।

৯। তলৰ *যিকোনো দুটা* প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখাঁঃ

>× 2=2

- (ক) নন্দনতাত্ত্বিক মূল্যবোধৰ চাবি-কাঠী কি?
- (খ) কৈশোৰ কালে কোন দুখন জগত সংযোগ কৰে?
- (গ) 'জীৱনৰ শান্তি পৰ্ব' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধটোৰ ৰচক কোন?
- (ঘ) 'প্ৰতীতি' শব্দৰ অৰ্থ লিখাঁ।

১০। তলৰ *যিকোনো দুটা* প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁঃ

30T MASS

₹× ₹=8

(ক) ভাৰতীয় সংবিধানে ভাৰতবৰ্ষক কেনে ধৰণৰ ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে?

[5]

(খ) সহজ অর্থত মূল্যবোধ মানে কি?

50

- (গ) মাধ্যমিক স্তৰৰ পাঠ্যক্ৰমত থকা *চাৰিটা* প্ৰাথমিক আৰু মৌলিক বিষয় কি কি?
- (ঘ) মানসিক শক্তি মানে কি?

১১। তলৰ *যিকোনো এটা* প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখিবাঁ ঃ

8×5=8

- (ক) ভাৰতীয় দর্শনত 'মূল্যবোধ' সম্পর্কে চমুকৈ লিখা।
- (খ) "কিশোৰ-কিশোৰীৰ মনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য হ'ল পৰিচিতিৰ সংঘাত।" — ব্যাখ্যা কৰাঁ।

১২। **চমুকৈ लिখाँ : (यिकाना দুটা)**

9× ≥=6

- (ক) বিভক্তিৰ সংজ্ঞা আৰু প্ৰকাৰ
- (খ) অসমীয়া শব্দবিভক্তি
- (গ) প্ৰত্যয়ৰ সংজ্ঞা আৰু ইয়াৰ শ্ৰেণীবিভাগ
- (ঘ) তদ্ধিত প্ৰত্যয় ঃ সংজ্ঞা আৰু উদাহৰণ
- ১৩। তলৰ *যিকোনো ছটা* শব্দত যোগ হোৱা প্ৰত্যয়বোৰ ভাঙি কি প্ৰত্যয় যোগ হৈছে লিখাঁ ঃ
 ১×৬=৬
 ৰণুৱা, জিৰণীয়া, মগনিয়াৰ, উজনি, পতিয়ন, বেগাই, সাধুতা, গাঁৱলীয়া, খেতি।
- ১৪। তলত দিয়া জতুৱা ঠাঁচবোৰৰ অৰ্থ লিখি একোটাকৈ বাক্য-ৰচনা কৰাঁঃ (*যিকোনো চাৰিটা)* ২×৪=৮

টোতে খৰ মৰা, কাণ বাগৰা, গোৰ মাৰি গংগাত পেলোৱা, শালৰ মাজত শিঙি, চকুৰ মণি, পেটে-ভাতে খা, নাদৰ ভেকুলী, সোণৰ সোলেং।

30T MASS

[6]

১৫। তলৰ *যিকোনো এটি* বিষয় লৈ এখন ৰচনা লিখাঁঃ

কে) অসমৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদ আৰু ইয়াৰ সংৰক্ষণ (আৰম্ভণি — প্ৰাকৃতিক সম্পদ মানে কি? — অসমৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ শ্ৰেণীবিভাগ — প্ৰাকৃতিক সম্পদ ৰক্ষণা-বেক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত ল'বলগীয়া পদক্ষেপ — সামৰণি।)

(খ) **একবিংশ শতিকাত প্ৰকাশিত তুমি ভালপোৱা এখন গ্ৰন্থ**(আৰম্ভণি — গ্ৰন্থ আৰু গ্ৰন্থকাৰৰ পৰিচয় — পঢ়ি ভালপোৱাৰ কাৰণ — বিষয়বস্তুৰ আলোচনা — সামৰণি।)

প্র্যটন আৰু অসম
 (আৰম্ভণি — পর্যটন কি — পর্যটনৰ শ্রেণীবিভাগ — অসমত পর্যটনৰ ক্ষেত্রত দেখা
 পোৱা সমস্যা — পর্যটকৰ আকর্ষণৰ বাবে কৰণীয় দিশ — উদ্যোগ হিচাপে পর্যটন
 — সামৰণি।)

(ঘ) গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি ঃ কাৰণ আৰু প্ৰতিকাৰ

(আৰম্ভণি — গোলকীয় উষ্ণতা কি? — উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ মূল কাৰণসমূহ — ভয়াবহতা

— প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষাত ব্যক্তি আৰু সমাজৰ দায়িত্ব — সামৰণি।)

(৬) জৈব বৈচিত্ৰ্য আৰু সাম্প্ৰতিক সময়
 (আৰম্ভণি — জৈব বৈচিত্ৰ্য আৰু মানৱ সমাজ — জৈৱ বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তা

 — জৈৱ বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণৰ উপায় — জৈৱ বৈচিত্ৰ্য ৰক্ষাত আমাৰ কৰণীয় — সামৰণি।)